A garanciális csapda: Tervezési hiba vagy kivitelezési hiányosság?

Kovács Ákos
FŐBER Zrt.
Igazgatóság elnöke
2026.10.15.

IX. Magyar Közlekedési Konferencia – 50. Útügyi Napok

Előadók:

- Juhász Zoltán
  Közlekedési és Beruházási Minisztérium – Főosztályvezető

- Keszthelyi Tibor
  FŐMTERV Zrt. – Vezérigazgató

- Sipos Zsolt
  HE-DO Zrt.- Ügyvezető

- Orosz Károly
  A-HÍD Zrt.- Termelési igazgató

- Ozorák Gábor
  FŐBER Zrt.- Út- és hídépítési igazgató

- Hesz Gábor
  Magyar Közút Zrt.- Fejlesztési és felújítási igazgató

Fogalommeghatározások:

- Jótállás (Garancia):
A kivitelező önként vállalt vagy jogszabály által előírt kötelezettsége. Ennek időtartama alatt a **bizonyítási teher a vállalkozónak** felel: neki kell bizonyítania, hogy a hiba a teljesítés után (pl. nem rendeltetésszerű használat miatt) keletkezett.

- Szavatosság:
Törvény szerint minden építési munkára kötelezően fennáll. Szavatosság esetén a **tulajdonosnak kell bizonyítania**, hogy a hiba a teljesítés időpontjában már létezett vagy abból eredt.

A hiba mikor keletkezett?

12/1988. (XII. 27.) ÉVM–IpM–KM–MÉM–KVM együttes rendelet

az egyes nyomvonal jellegű építményszerkezetek kötelező alkalmassági idejéről

I. Kötelező alkalmassági idő 10 év

II. Kötelező alkalmassági idő 5 év

A projekt fő résztvevői:

Megrendelő (Építtető): A projekt indítója, finanszírozója és végső tulajdonosa. Ő határozza meg a feladatot, köti meg a szerződéseket, és veszi át a kész létesítményt.

Tervező: A Megrendelő igényei alapján elkészíti a koncepciót, az engedélyezési és a részletes kivitelezési tervdokumentációt. A szerződés szerint tervezői művezetést is végezhet a helyszínen.

Műszaki ellenőr: A Megrendelő független, helyszíni képviselője. Feladata a kivitelezés minőségének, a jogszabályok és a tervek betartásának, valamint a pénzügyi elszámolásoknak a szigorú ellenőrzése.

Kivitelező (Generálkivitelező): A jóváhagyott tervek alapján elvégzi a tényleges építési-szerelési munkákat a határidők és a költségkeret betartásával.

Üzemeltető: A projekt lezárása és a sikeres műszaki átadás-átvétel után átveszi az létesítményt, majd gondoskodik annak napi működtetéséről, karbantartásáról és hosszú távú megóvásáról.

Általános tervezési előírások a közutak tervezésében: (Fő szempontok)

- Különböző szintű közúthálózat fejlesztési tervek,
- Közép- és hosszútávú fejlesztési programok,
- Egymásra épülő fejlesztések,
- Előírások betartása,
- Kiszolgálandó területi igények, lakossági igények,
- Védett, vagy védelemre javasolt területekre vonatkozó szabályozások,
- Környezetvédelmi igények,
- Akadálymentességi követelmények,
- Sajátos szempontok,
- Tanulmányterv, nyomvonalváltozatok,
- Társadalmi egyeztetések.

Tervezési élettartamok

e-UT 07.01.11:2026 Közúti hidak tervezése: ÚJ!

Állandó jellegű hidak egyes hídelemeinek várható élettartama:
Például (teljesség igénye nélkül):

- 100 év: Vb. Alapok, hídfők, szárnyfalak, pillérek, pályalemezek

- 50 év: Hídszegély, járda, korlát, beton és vasbeton lépcső folyóka, közművek

- 15 év: Fém szerkezeti elemek mázolt korrózió védelme, vízelvezető rendszer

- 10 év: Pályaburkolat (kopóréteg nélkül), burkolat megszakítások, beton hídszegély felületvédelme, egyéb tartozékok

- 5 év: Aszfalt kopóréteg, hídelemek antigraffiti bevonata, burkolati jelek

Tervezési élettartamok

e-UT 03.01.11:2008 Közutak tervezése:

„A tervezési időtáv – amennyiben a létesítmény mértékadó részeinek élettartama nem határozható meg – általában a létesítmény üzembe helyezésének időpontjától számított 15 év. Az erre az időtávra előrebecsült mértékadó forgalomra kell megtervezni:
- a közutak keresztszelvényét, az ütemezés lehetőségeinek figyelembevételével
- a csomópontok (ütemezett) ütemezett kialakítását, a nagy távlatra kialakított, végső állapotból „visszatervezve”
- a közutak pályaszerkezetét.„

Éghajlatváltozás

Globális felmelegedés

Szélsőséges időjárási események:
- extrém hőhullámok
- aszály

Hosszú csapadékmentes időszakok

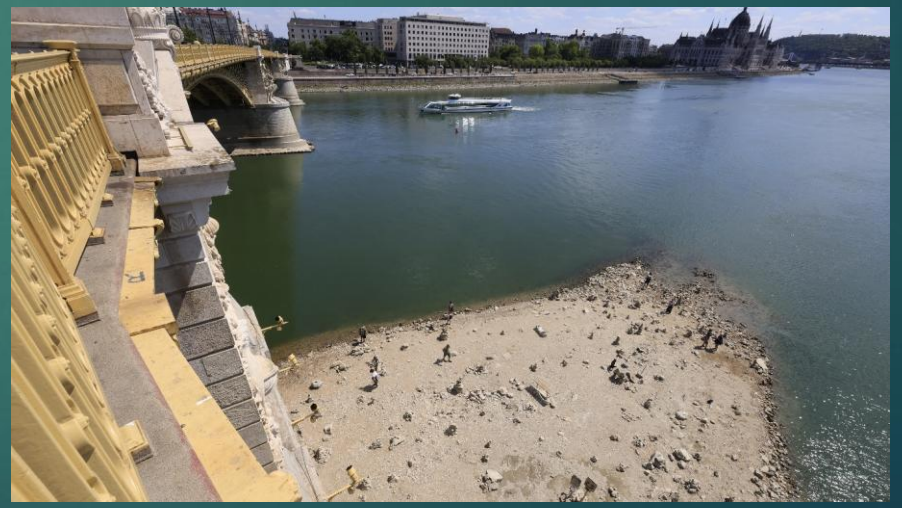
Éghajlatváltozás

Áradások

Özönvízszerű esőzések

Forgalomnövekedés

Folyamatos gépjárműállomány növekedés

2025-ben 142.000-rel bővült a gépjárműállomány (+2,7%), ez 5.341.000 darab.
Ennek 82%-a személyautó, amely 4,37 millió darab.

Felújítás

↓

Forgalomterelés

↓

A terelőút fokozottabb igénybevétele

A garanciális problémák az infrastruktúránk velejárója

⇩

Az utak állapota folyamatosan romlik

⇩

A nemzeti vagyon folyamatosan csökken

⇩

Egyre több pénz szükséges állagmegóvásra

⇩

Hosszú távra, előre kell gondolkozni, tervezni

Leggyakoribb garanciális hibák

- Útburkolatot érintő kis- és nagy felületi meghibásodások
- Burkolati hézag, repedés meghibásodás
- Vízelvezetés, árkok, aknák meghibásodása
- Munkahézagok és aszfalt csatlakozások meghibásodása
- Útburkolati jelek festésével kapcsolatos meghibásodások
- Rézsűk, földművek tönkremenetele
- Hidak, műtárgyak meghibásodásai (vb. hídszegély sókorrózió elleni védelem tönkremenetel, hídháttöltés süllyedésből adódó útpálya szinteltérések)
- Mérnökségi épületek hibái
- Vasúti pálya, vasúti műtárgyak, vasúti magasépítési épületek meghibásodásai

Magyar Közút Zrt. – Garanciális hibák

A Magyar Közútnál 2013-tól alkalmazzák az UTGAR garanciális adatnyilvántartó rendszert.

A rendszer célja, hogy a szerződéses, felülvizsgálati és hibaadatok egységesebben, visszakereshető formában álljanak rendelkezésre.

Kategória	Összes (db)	Összes arány	ESZ/KB/VB (db)	ESZ/KB/VB arány
Burkolatrepedések	19 050	20,22%	11 195	30,41%
Vízelvezetés, árkok, aknák	13 316	14,13%	3 780	10,27%
Munkahézagok és aszfaltcsatlakozások	12 803	13,59%	6 979	18,96%
Hidak és műtárgyak	9 152	9,71%	1 859	5,05%
Rézsűk és földművek	7 704	8,18%	840	2,28%
Burkolati jelek, táblák, forgalomtechnika	7 334	7,78%	2 064	5,61%
Szegélyek, járdák, térburkolat	4 981	5,29%	1 889	5,13%
Egyéb leírt hiba	4 015	4,26%	1 460	3,97%
Felületi burkolathibák, kátyúk	3 896	4,13%	1 730	4,70%
Mintavételi helyek	2 735	2,90%	1 336	3,63%
Padkák	2 616	2,78%	1 438	3,91%
Korlátok és kerítések	2 195	2,33%	437	1,19%
Burkolatsüllyedés és deformáció	2 170	2,30%	1 409	3,83%
Épületek, gépészet és egyéb berendezések	2 134	2,26%	305	0,83%
Hiányzó leírás	129	0,14%	90	0,24%

MKIF Zrt. – Garanciális hibák

A Közlekedési és Beruházási Minisztérium beruházásában megépült és az MKIF Zrt. üzemeltetésében lévő gyorsforgalmi utakon, autópályákon jelenleg is fennálló garanciális hibák

Ssz.	Jellemző hibacsoportok	Garanciális hibák darabszáma
1	Burkolatot érintő kis és nagyfelületű meghibásodások	167
2	Burkolati hézag, repedés meghibásodások	81
3	Útburkolati jelek festésével kapcsolatos meghibásodások	39
4	Műtárgyakat érintő szerkezeti hibák, valamint a műtárgyak burkolatán jelentkező meghibásodások	518
5	Mérnökségi épület meghibásodások	36
6	Pályaelektronikai meghibásodások	39
7	Pihenőhelyi épület meghibásodások	64
8	Rézsű kimosódás, rézsű suvadás meghibásodások	56
9	Térkőburkolat meghibásodások	20
10	Úttartozék meghibásodások	59
11	Vízelvezetési meghibásodások	8
12	Egyéb meghibásodások	3
Összes bejelentett, aktív státuszú garanciális hiba		**1090**

Példák gyakori meghibásodásokra

Példák gyakori meghibásodásokra

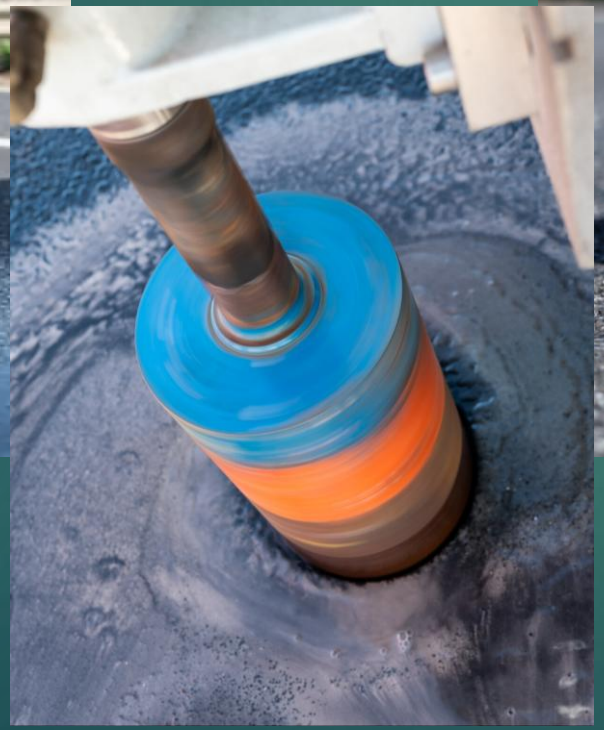

Fúrt aszfaltminták helyeinek helyreállítása

Példák gyakori meghibásodásokra

Példák gyakori meghibásodásokra

Csapatmunka!

Minden részt vevő fél tapasztalatára szükség van. Tanuljunk a hibáinkból, hogy a jövőben megvalósuló projekteknél a garanciális problémák minél kisebb számban forduljanak elő.

Ez csak együttes összefogással megy!

Ez az igények szükségszerűségével, a projektek ésszerű elrendelésével, és a tervezéssel kezdődik.

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!